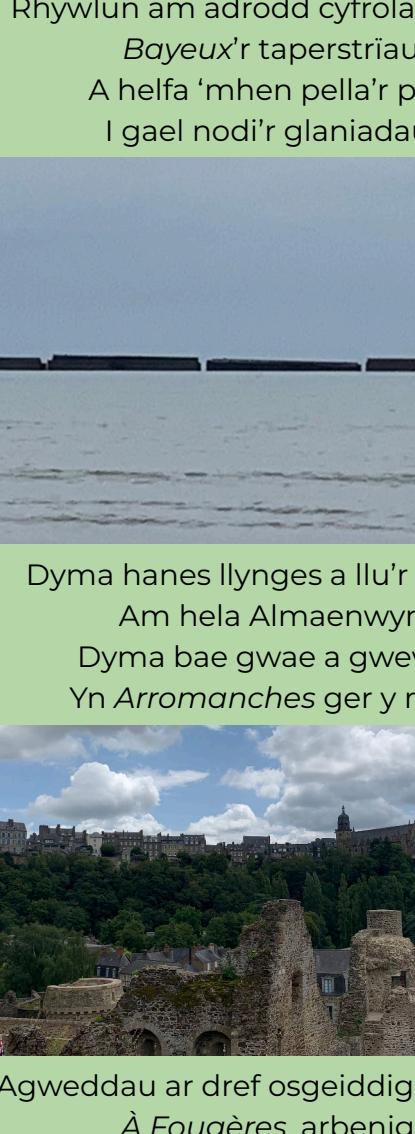


Normandie

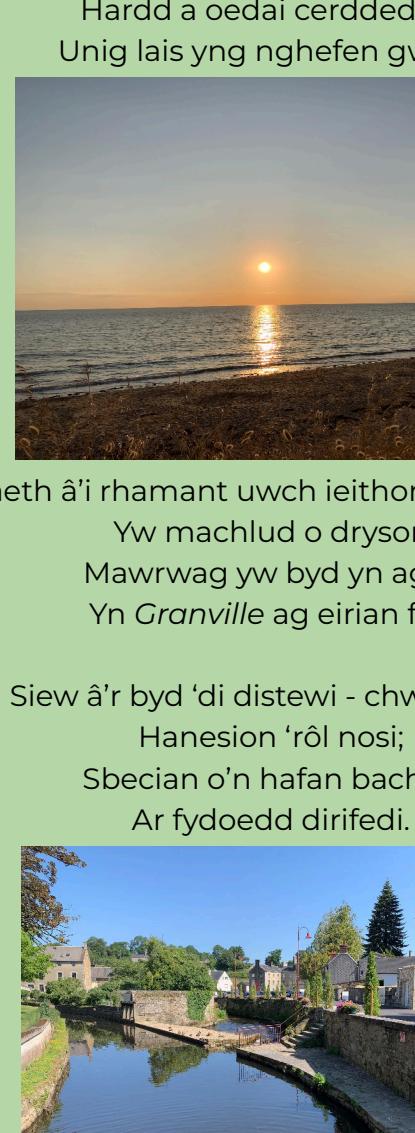
(20230630-0708)



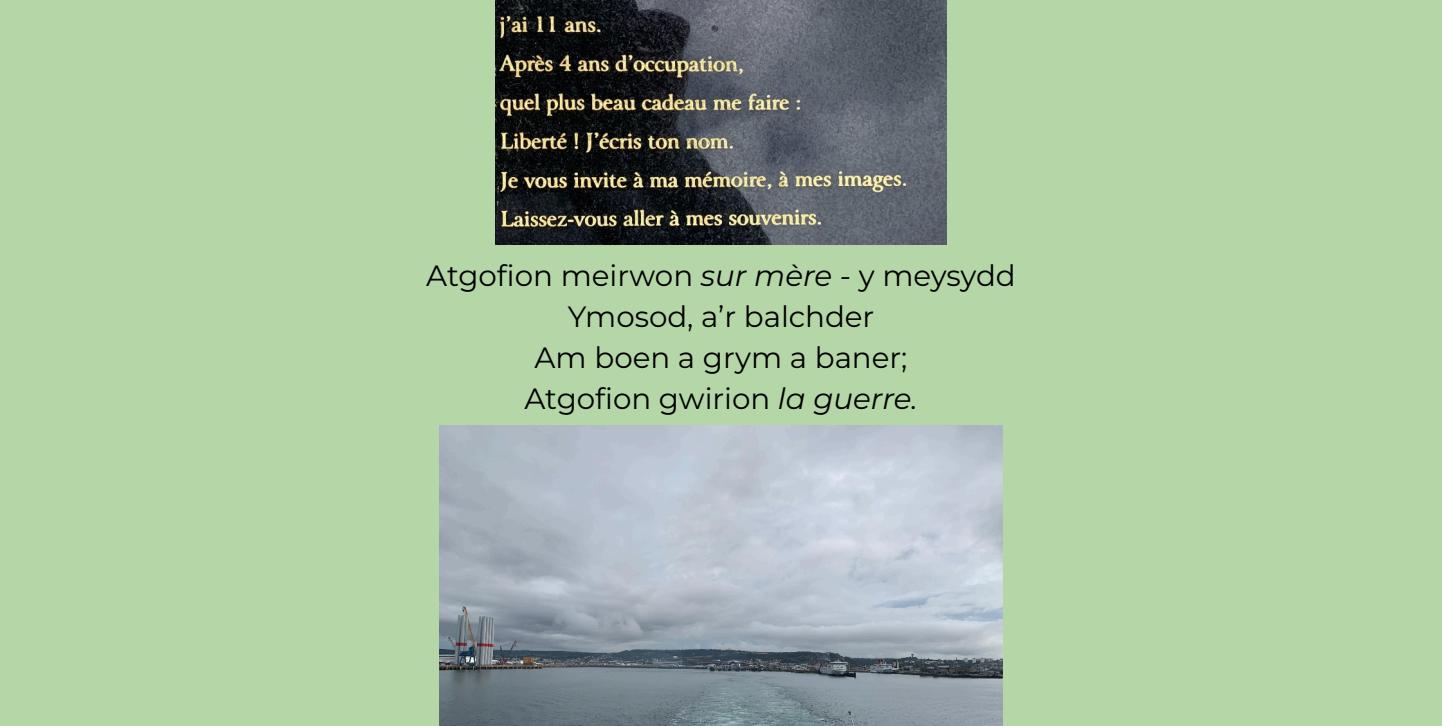
'Da'r wawr, yn awr, *allons nous!* - haul a hwyl!
Ac Oh Lâ'r galw!
Hei, ble mae pâys *Champprépus*?
Daw'r verre d'or, hyfryd erw.



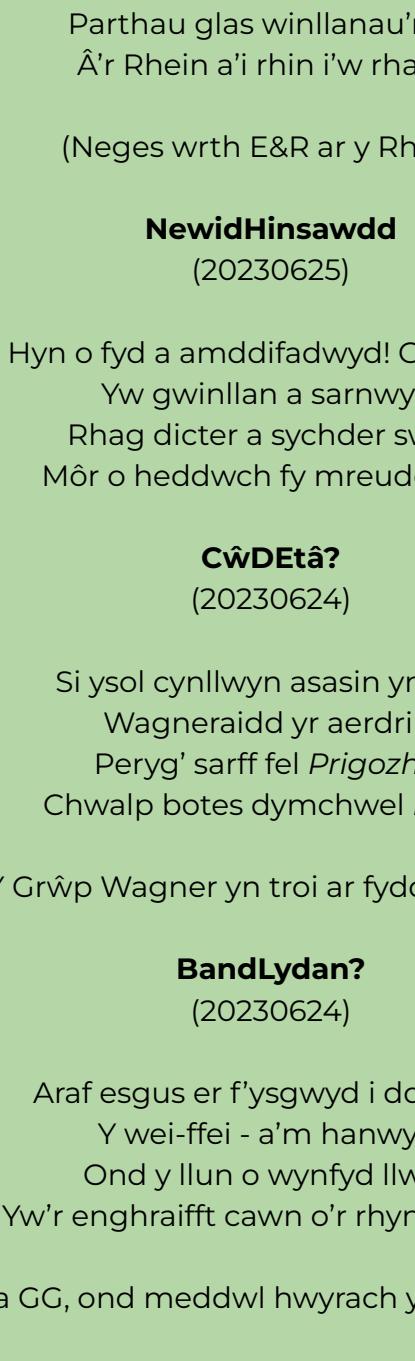
Oriau ar erwau'r Môr Udd - atyniad
Yn ôlau a'r rwydd
At olyniant o lonydd
Parod i ganfod gât gudd.



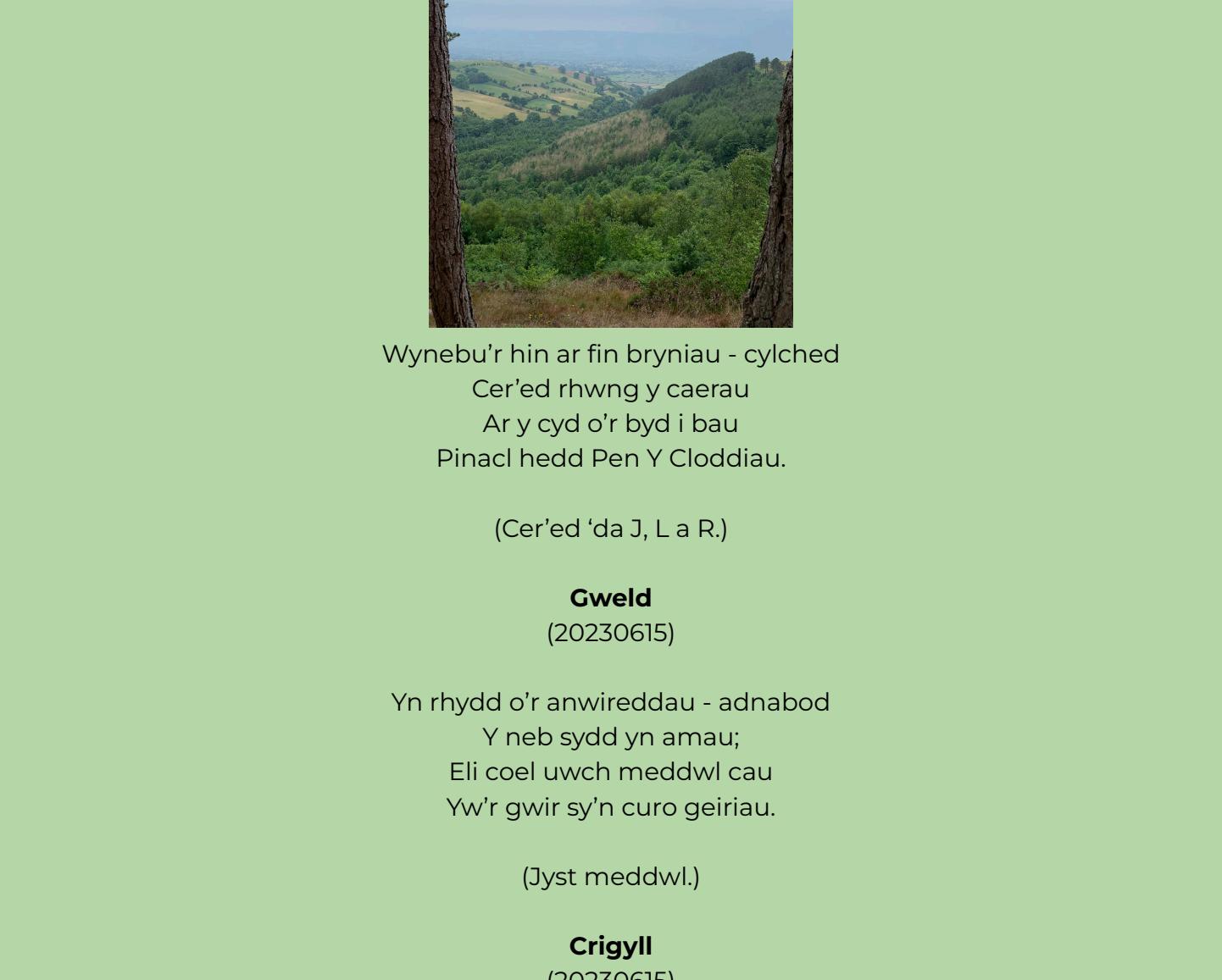
Nawd cwrt ymguddio cetyl - y gorau'n
Gorwedd geler i'r pell
Yn gaeth i goeth hen fwthyn
A phau'r perllau a'i llyn.



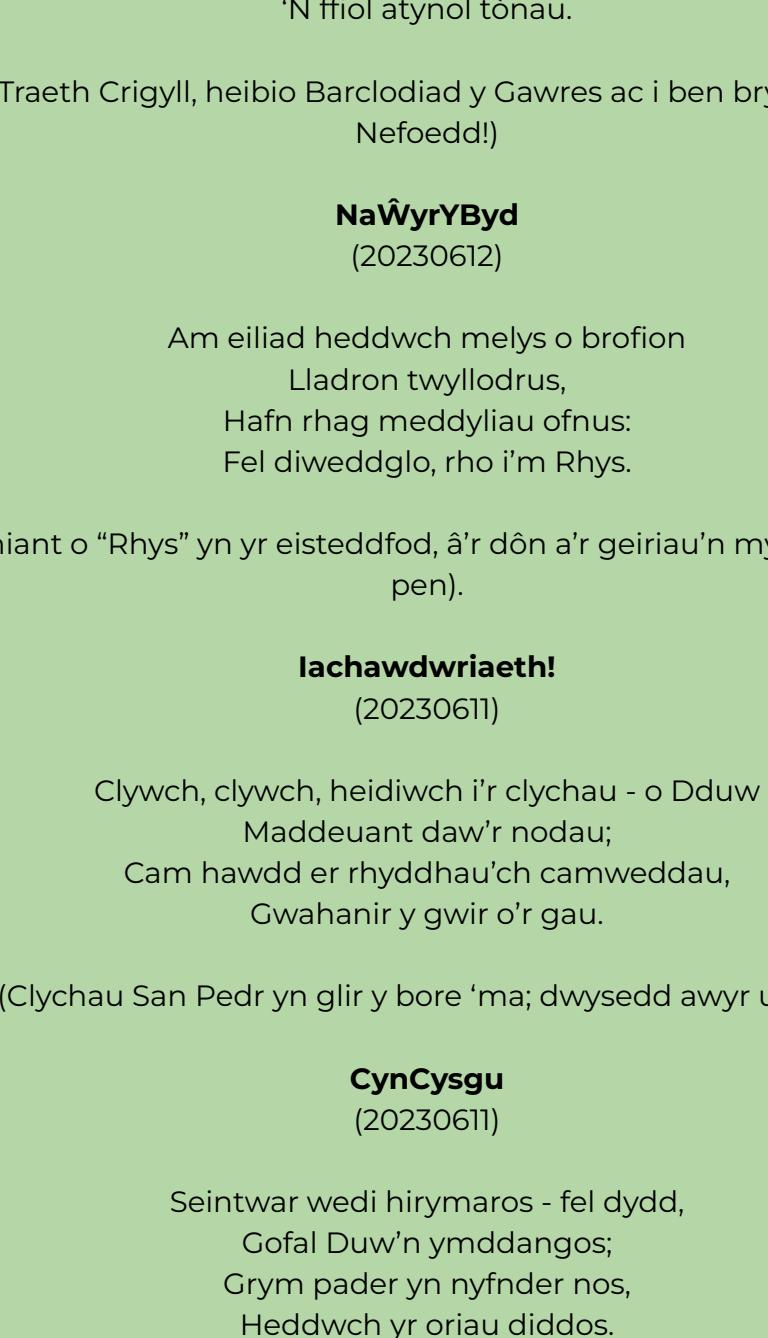
Oed argoel dyddiau dirgel - eiliad
'Da'r wylan a'r avel,
Awyr iach a thîwr uchel
Bore siwrne *Saint Michel*.



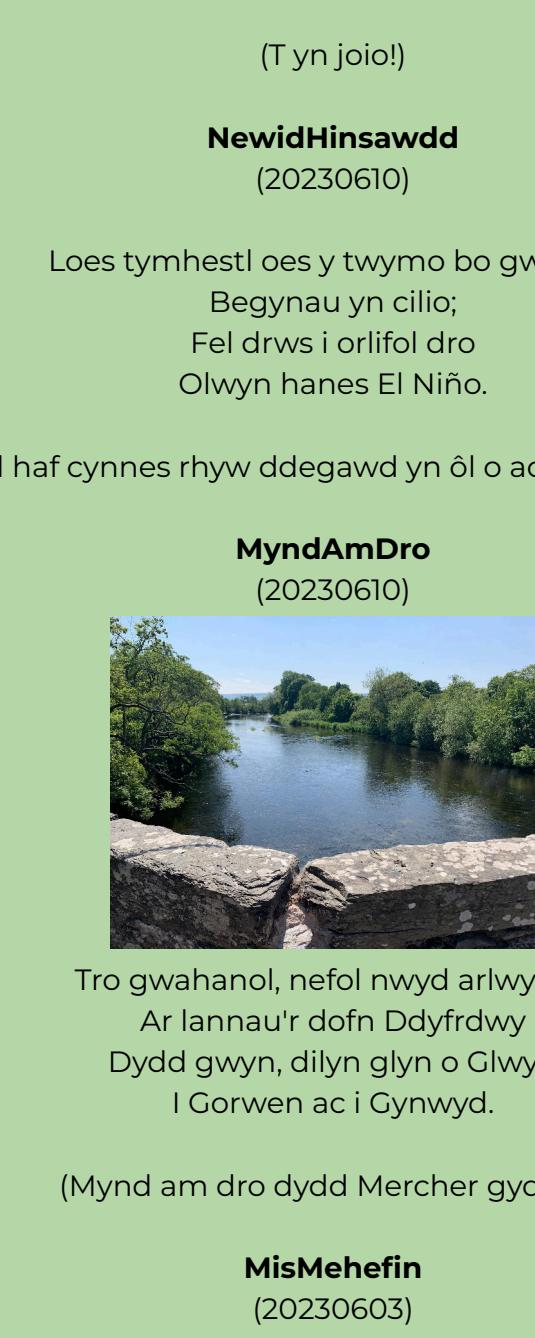
Rhywun am adrodd cyfrolau bo ael
Boyeur'r raperastru
A helta'r mhen oell'r pau
I gael nodi'r graniadau.



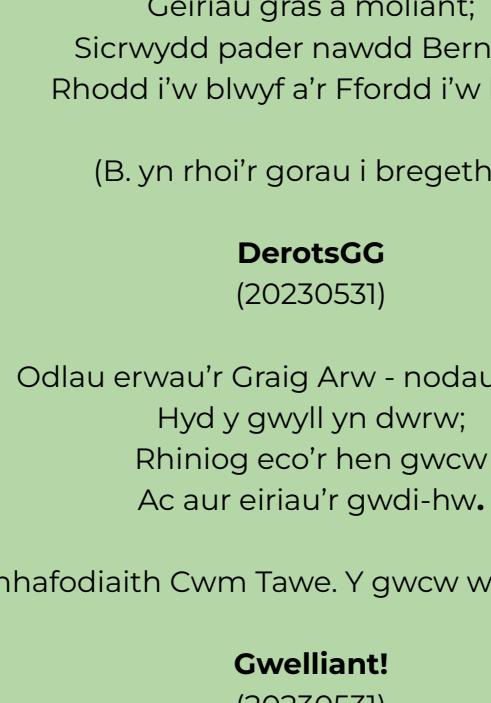
Dyma hanes llynges a llu'r milwyr
Am hela Almaenwyr;
Dyma bae gwae a gwewyr
Yn Arromanches ger y mur.



Agweddau ar dref osgeiddig - un jour
À Fougères, arbeng;
Cangell hen gastell a gwig,
Oriel daear Lydewig.

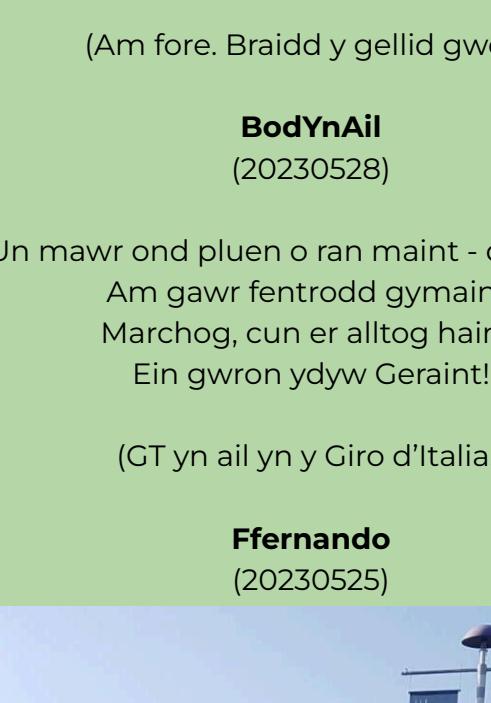


Camre addysg am wareiddiad - tar'o'r
Tirwedd ar bob troad
Hardd a oedai cerddediat
Unig lais yng nghefen gwlad.



Chwaeth â'i rhiant uwch ei thor - am wychliw
Yw machlud o drysor;
Mawr wag yw hyd yn agor
Yn Granville ag eirian fôr.

Siew â'r byd di distewi - chwaraeon,
Hanesion 'r ôl nosi;
Sbecian o'n hafan bach ni
Ar fydoedd dirifedi.



Yn natur hyf dentrefyn - odlau hoen
Cydlynnu a pherthyn;
Mae angor ein i ffor
Yn Ville dieu dan ofaid dyn.

Je me souviens...
En 1944, je vivais au haras de Ste Mère.
Le 6 juin, c'est le débarquement,
sous des milliers de parachutes blancs,
ma famille prend la fuite,
ma grand mère dans une brouette
pousse par mon père.
Elle dure 4 jours pour arriver à Carquebut
en passant par "la Flêche" et "la Vallée de Mièvre".
Le 11 juin, c'est la fin de cette fuite
avec la mitraille et les bombardements.
Le 13 juin 1944 c'est mon anniversaire,
j'ai 11 ans.
Après 4 ans d'occupation,
quel plus beau cadeau me faire :
Liberté ! Je crains ton nom.
Je vous invite à ma mémoire, à mes images.
Laissez-vous aller à mes souvenirs.

Atgofion meinour sur mère - y meyddyd

Ymosod, a'r balchder

Am boen a gyrrm a baner;

Atgofion gwirion la guerre.



'Da'r wawr, daw'r awr, *allons nous!* - â'n parthau
O'n gwyliau yn galw!

Er anodd dwedûr yr enw,

Hei, braff yw pâys *Champprépus*!

(Gwylliau gwirioneddol neis yn Normandie gyda JKChDTE. Mynd i Mont S. Michel, Bayeux, Arromanches, Fougères, Granville, Ville dieu a S. Mère Eglise; ac oriau yn y bwthyn yn darllen a mwynhau.)

YRhein

(20230626)

I'r afon, trem ar i yw - awg oes
Tal i gestyll yn fynu
Parthau glas wrillana'u'n llu
Â'r Rhein a'i rhin i'w rhannu.

(Neges wrth E&R ar y Rhein!)

NewidHinsawd

(20230625)

Hyn o fyd a amddifadwyd! Gwanillyd

Yw gwanillyan a sarnwyd;

Rhag dicter a sychder swyd,

Môr o heddwch fy mreuddwyd.

CwDEtâ?

(20230624)

Si ysol cynllwyn asasin yn arwyr

Wagneraidd yr aerdrin;

Pery' safrif fel Prigozhin

Chwâp botes dymchwel Putini.

(Y Grŵp Wagner yn troi ar fyddin Rwsia.)

BandLydan?

(20230624)

Araf esgus er fysgywd i dldifodd

Y wei-ftei - a'm hanwyd;

Ond y llun o wyrnfyd llwyd

Yw'r enghraift cawn o'r rhyngrwyd.

(Newid wei-ffei yn Rh a GG, ond meddwyd hwyrrach y byddai'n well hebddo o gwbl.)

Gwlaw?

(20230624)

O graig allt, gwywa'r gwelltyn - noeth y serth,

A syrrhia'r blodeyn;

Fyw'r hwyrrach y traethau;

Dros lethrau pair y gwair gwyn

(Sychder yng Nghwymru Tawe.)

CoedLangwyfan

(20230619)

Wynebu'r hin ar fin bryniau - clyched

Cer'ed rhwng y caerau

Ar y cyd o'r byd i bau

Pinac hedd Pen Y Cloddiau.

(Cer'ed 'da J, La R.)

Gweld

(20230615)

Yn rhydd o'r anwreiddau - adnabod

Y neb sydd yn amau;

Eli coel uwch meddwl cau

Yw'r gwir sy'n curu geiriau.

(Jyst meddwl.)

NewidHinsawd

(20230615)

Yn rhydd o'r anwreiddau - adnabod

Y neb sydd yn amau;

Eli coel uwch meddwl cau

Yw'r gwir sy'n curu geiriau.

(Atgofion weddi i'r hanner o'r hanner.)

Odilau

(20230610)

Oed eiliad heddwch melys o brofion

Lladron twyllo'r llorwedd,

Hafn rhag meddyllau ofnus:

Fel diweddglo, rho i'm Rhys.

(MM yn canu trefniant o "Rhys" yn yr eisteddfod - dyma'r mynd rownd yn y pen.)

lachawdwriaeth!

(20230611)

Am eiliad heddwch melys o brofion

Ymosod, a'r balchder

Am boen a gyrrm a baner;

Atgofion gwirion la guerre.

Wynebu'r hin ar fin bryniau - clyched

Cer'ed rhwng y caerau

Ar y cyd o'r byd i bau

Pinac hedd Pen Y Cloddiau.

(Cer'ed 'da J, La R.)

DerotSGG

(20230615)

Yn natur hyf dentrefyn - odlau hoen

Cydlynnu a pherthyn;

Mae angor ein i ffor

Yn Granville ag eirian fôr.

(Siegfried Wagner yn troi ar fyddin Rwsia.)

BandLydan?

(20230614)

Araf esgus er fysgywd i dldifodd

Y wei-ftei - a'm hanwyd;

Ond y llun o wyrnfyd llwyd

Yw'r enghraift cawn o'r rhyngrwyd.

(Newid wei-ffei yn Rh a GG, ond meddwyd hwyrrach y byddai'n well hebddo o gwbl.)

Gwlaw?

(20230614)

O graig allt, gwywa'r gwelltyn - noeth y serth,

A syrrhia'r blodeyn;

Fyw'r hwyrrach y traethau;

Dros lethrau pair y gwair gwyn

(Sychder yng Nghwymru Tawe.)

CoedLangwyfan

(20230619)

Wynebu'r hin ar fin bryniau - clyched

Cer'ed rhwng y caerau

Ar y cyd o'r byd i bau

Pinac hedd Pen Y Cloddiau.

(Cer'ed 'da J, La R.)

Gweld

(20230615)

Yn rhydd o'r anwreiddau - adnabod

Y neb sydd yn amau;

Eli coel uwch meddwl cau

Yw'r gwir sy'n curu geiriau.

(Jyst meddwl.)

NewidHinsawd

(20230615)

Yn rhydd o'r anwreiddau - adnabod

Y neb sydd yn amau;

Eli coel uwch meddwl cau

Yw'r gwir sy'n curu geiriau.

(Atgofion weddi i'r hanner o'r hanner.)

Odilau

(20230610)

Oed eiliad heddwch melys o brofion

Lladron twyllo'r llorwedd,

Hafn rhag meddyllau ofnus:

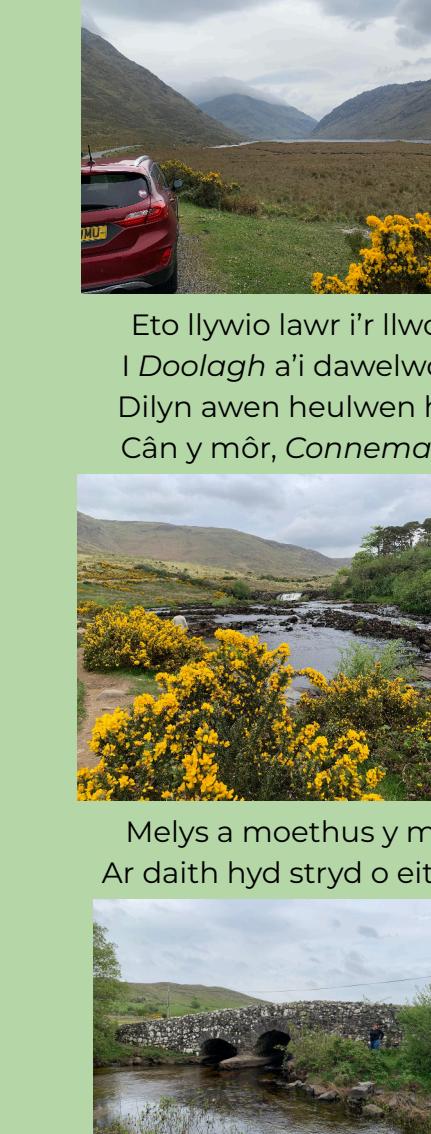
Fel diweddglo, rho i'm Rhys.

(MM yn canu trefniant o "Rhys" yn yr eisteddfod - dyma'r mynd rownd yn y pen.)

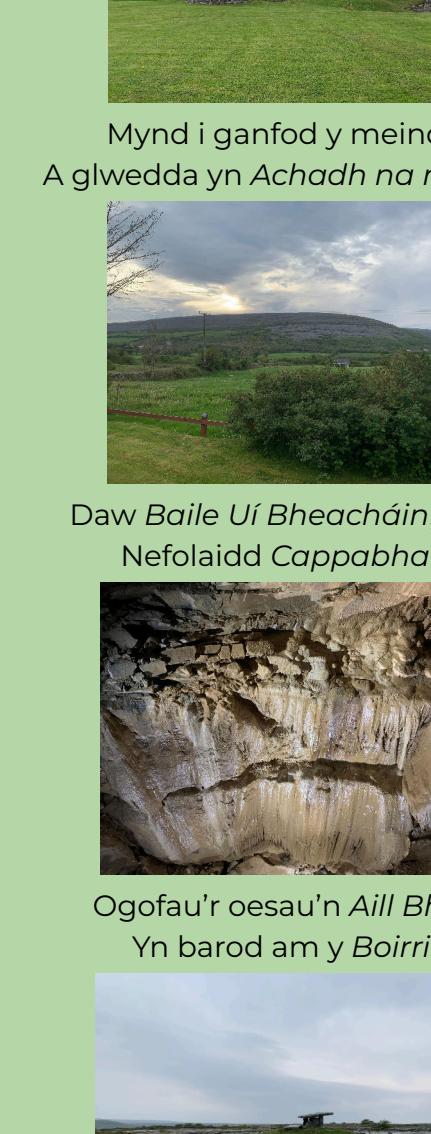
AmFore



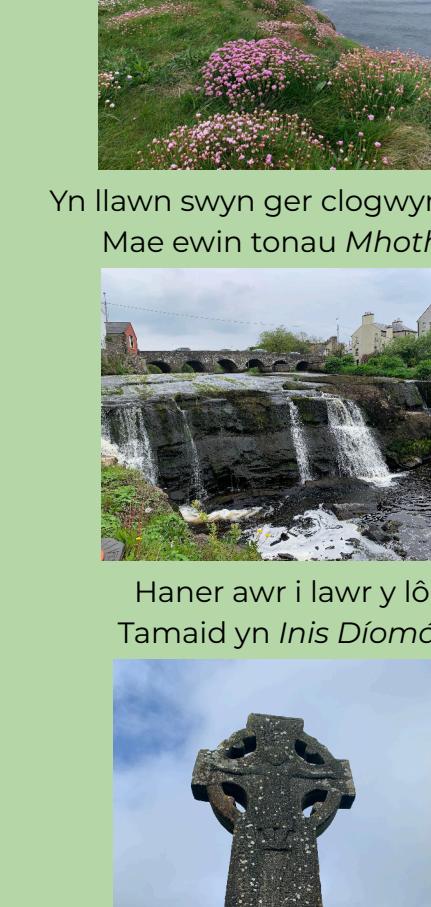
Awn o Glencar i galon co' - hafod
Am fyfyr sydd yno;
Geiriau gras googer y gro;
Egwyl da Yeats yn Sligeach.



Golygfa bu rhbdfa'rwig
Cipedrych ar Craig Padrig.



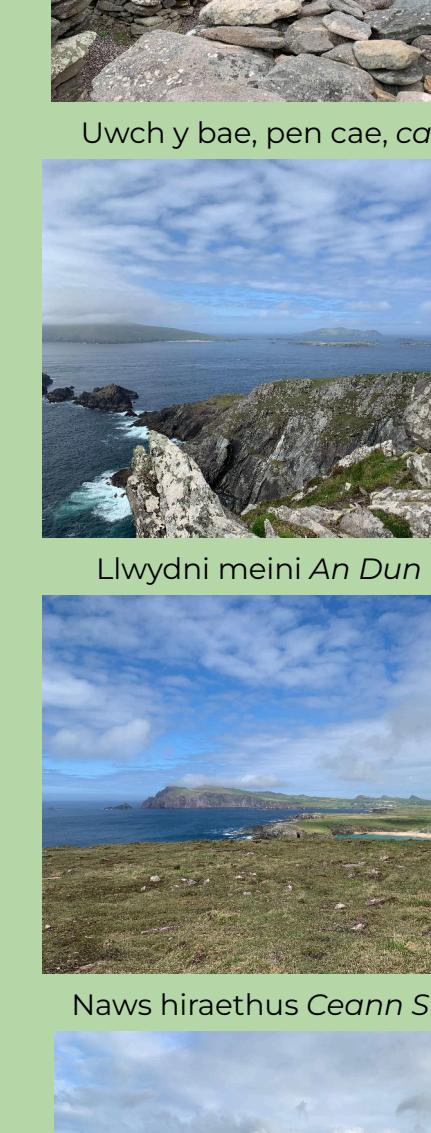
Avyr iach, tonau Achill,
Traethau arian, mariann mil.



I bydew yr hen newynd,
Cân y gwaear fryncyn gwyn.



Estyn draw i Dun Briste
A dod ar draws naws y ne'.



Eto llywio lawr i'r llwch
I Doolagh a'i dawelwch,
Dilynn awen heulwen ha',
Cân y môr, Connemara.



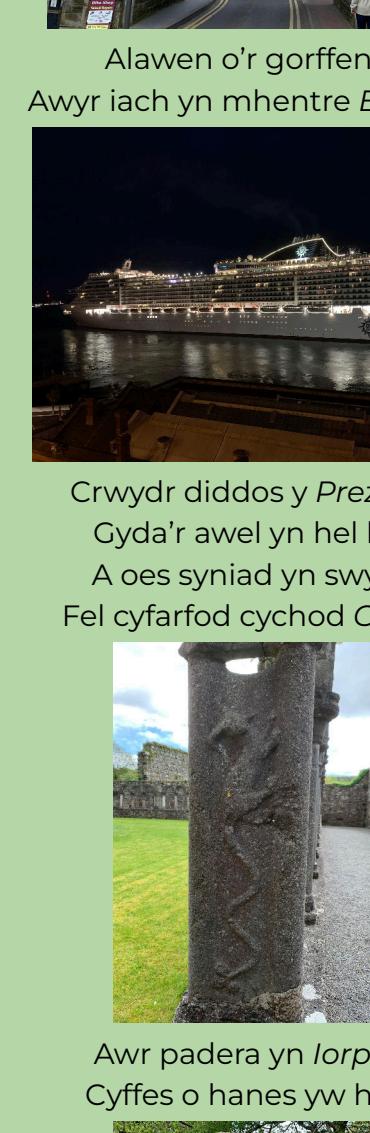
Melys a moethus y min
Ar daith hyd stryd o eithin.



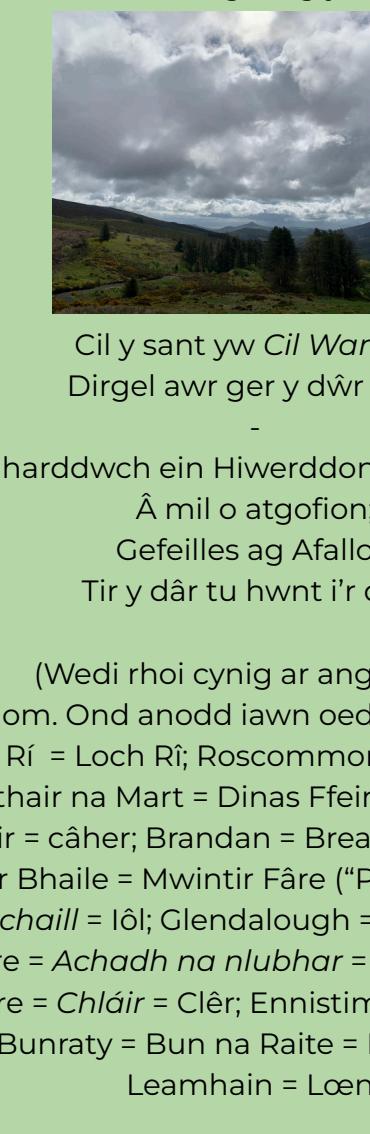
Cael hoe ger tref An Clochán
Cwt a mawn a'l Quiet Man.



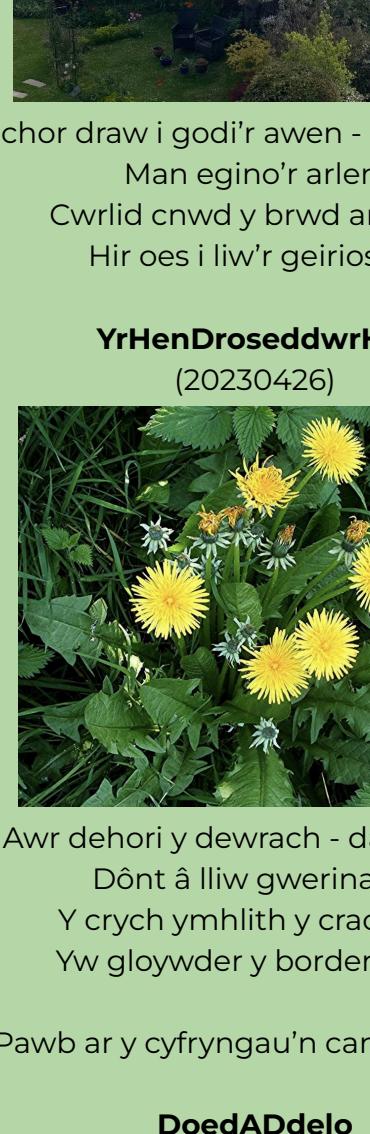
Mynd i ganfod y meindwr
A glwenda yn Achedd na nlubhar.



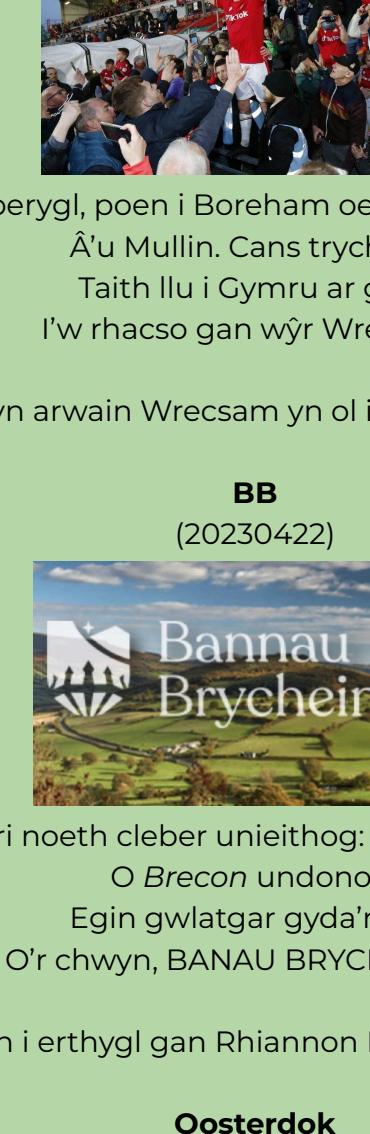
Daw Baile Uí Bheacháin, i'r de,
Nefolaidd Cappabhaile.



Ogofau'r oesau'n Aill Bhui'n
Yn barod am y Boirrin!



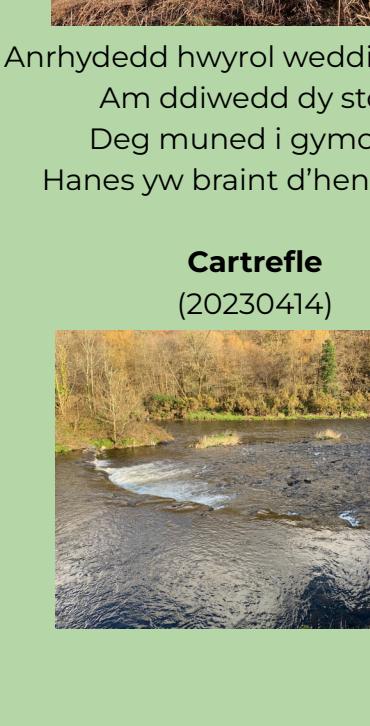
Dewrder, breider Poll na Brón,
Hynoded si atgofion.



Yn llawn swyn ger clowyn Chláir
Mae ewin tonau Mhóthair.



Haner iach i lawr y lôn,
Tamaid yn Inis Diomáin.



Yn awr i Cill Phionnúrách
I weld cerflun o'r Dyn Da.
Yn y ffald ar bwys y ffin
Gerllaw, Croes y Gorllewin.

Naws gwlad 'di Bun na Raite,
Munud am fywyd a fu.

Yn y gwydd, hyd y ffyrdd fel
Yn ceisio castell Caiseal.

O'r teithiau, orlau hirion,
Ymrhyddhau ar lanau'r Leamhain.

Uwch y bae, pen cae, cathair.

Yn awr iach yn hirion,
Tamaid yn Cill Wantan.

Yn y gwydd, hyd y ffyrdd fel
Yn ceisio castell Caiseal.

O'r teithiau, orlau hirion,
Ymrhyddhau ar lanau'r Leamhain.

Yn awr iach yn hirion,
Tamaid yn Cill Wantan.

Yn y gwydd, hyd y ffyrdd fel
Yn ceisio castell Caiseal.

O'r teithiau, orlau hirion,
Ymrhyddhau ar lanau'r Leamhain.

Yn awr iach yn hirion,
Tamaid yn Cill Wantan.

Yn y gwydd, hyd y ffyrdd fel
Yn ceisio castell Caiseal.

O'r teithiau, orlau hirion,
Ymrhyddhau ar lanau'r Leamhain.

Yn awr iach yn hirion,
Tamaid yn Cill Wantan.

Yn y gwydd, hyd y ffyrdd fel
Yn ceisio castell Caiseal.

O'r teithiau, orlau hirion,
Ymrhyddhau ar lanau'r Leamhain.

Yn awr iach yn hirion,
Tamaid yn Cill Wantan.

Yn y gwydd, hyd y ffyrdd fel
Yn ceisio castell Caiseal.

O'r teithiau, orlau hirion,
Ymrhyddhau ar lanau'r Leamhain.

Yn awr iach yn hirion,
Tamaid yn Cill Wantan.

Yn y gwydd, hyd y ffyrdd fel
Yn ceisio castell Caiseal.

O'r teithiau, orlau hirion,
Ymrhyddhau ar lanau'r Leamhain.

Yn y gwydd, hyd y ffyrdd fel
Yn ceisio castell Caiseal.

O'r teithiau, orlau hirion,
Ymrhyddhau ar lanau'r Leamhain.

Yn y gwydd, hyd y ffyrdd fel
Yn ceisio castell Caiseal.

O'r teithiau, orlau hirion,
Ymrhyddhau ar lanau'r Leamhain.

Yn y gwydd, hyd y ffyrdd fel
Yn ceisio castell Caiseal.

O'r teithiau, orlau hirion,
Ymrhyddhau ar lanau'r Leamhain.

Yn y gwydd, hyd y ffyrdd fel
Yn ceisio castell Caiseal.

O'r teithiau, orlau hirion,
Ymrhyddhau ar lanau'r Leamhain.

Yn y gwydd, hyd y ffyrdd fel
Yn ceisio castell Caiseal.

O'r teithiau, orlau hirion,
Ymrhyddhau ar lanau'r Leamhain.

Teimlaf naratif i li'o'n gori
'R un geriau'n i'y nghalon;
Hiraeth arvar lafar llon
Nefoedd ger y oddwy afon.

(Yng Nghwm Tawe, yn eistedd ger cydlydd y Tawe'r Twrch, Culhwch ac Olwen yn cwrs o'm mlaen, a'r byd yn ei len.)

ArGoff
(20230409)

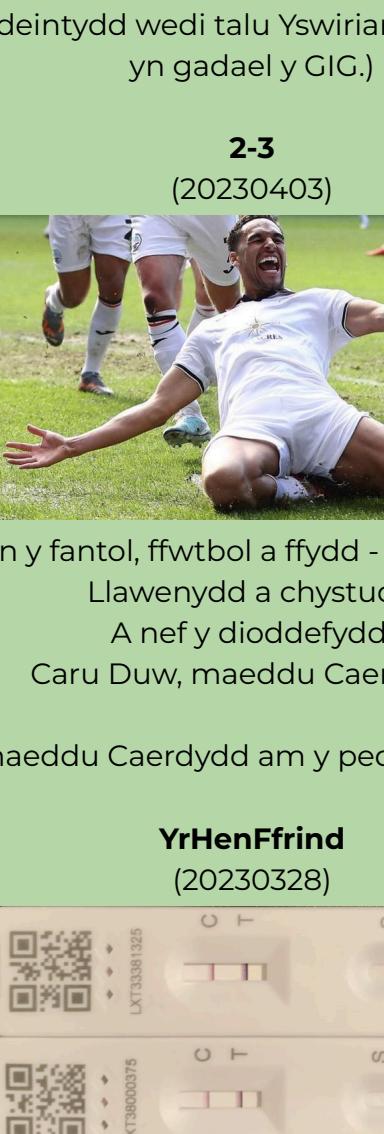
Gwirion dynion er eu dawn a'u synwyr
Am rhyw'r frwd irlawn;
Er y rhoddir i'r unian
Bedd yn wag, bodd a wawn!

Bore'r TrydyddDydd
(20230409)

Dyma wers un dyn dinag: er oeri
Drwy wendid arriadag,
Daw'r oen o'i boen beth dynag:
Bydd yn iawn, mae'r bedd yn wag.

Fiesta!

(20230408)



Gwenog lais a'i gân a glynwosch - o'i tiw,
Ei lewyrch a welsoch;
O'i wneud, siwr fe gredsoch
Taw'nhymar yw'r car bach coch.

(Y'r brawd yn sgleinio pen bore 'ma.)

BywydNewydd

(29230407)



Bala hoen o fywyd blin ger traethau
Eisiau duwodod resin;
Orig uwch a far, gwin
A ffrydiau'r anghyffredin.

Rhad oleuad, haleliwia'r ogof
Ar agor, cymanta
Wylod dwys y bwaigai da,
Olaf orig Calfaria.

Yn y baw er profi'r byd - er y gwawd,
Ar godi mae'r sbryd;
Gweld o grwydro credo'r crud
Bod 'na fwy, bod 'na fywyd.

(Gobaith.)

YrApêl

(20230407)



Dathlu sail bendithiol sél i noddi'r
Heddwch dros y gorawl;
O law i law yn dævel,
Llofnodion dwys, pwys Apêl.

(Hanes Apêl 1923 ar y newyddion.)

Danodd

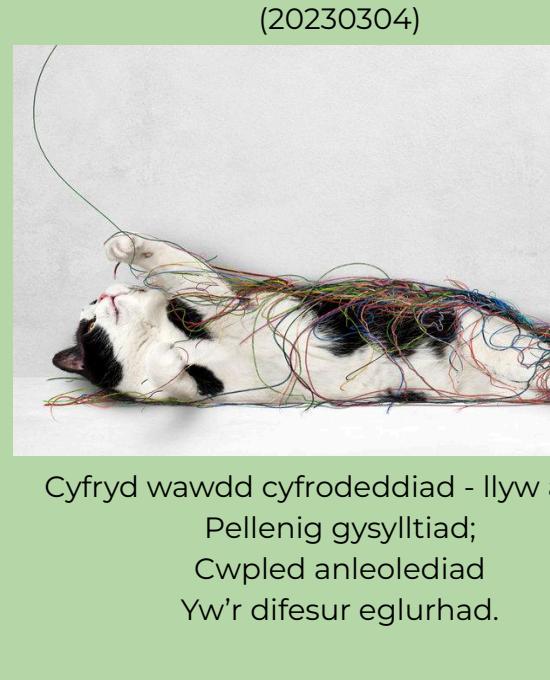
(20230404)

Daw curs rhag dolur drwy'r dydd? - aï gwg
Trai' GIG yw'r blaenrybudd?
Ufuddhau i'r caestau cudd
Di danto ffeindio deintydd!

(Anghytuno â gorvod talu am ddeintydd wedi swiriant Gwladol am oes, â deintydd Rhuthun yn gweithio'n ddilys)

2-3

(20230403)

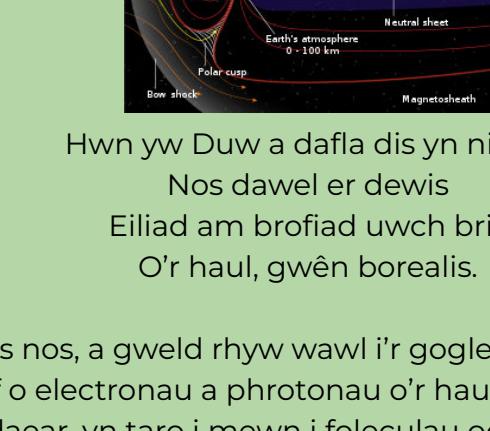


Yn y fantol, ffwytol a ffydd - lluniaeth,
Llawenydd a chystudd
A nef y diodefydd;
Caru Duw, maedu Caerdydd!

(Y Swans yn maeddu Caerdydd am y pedwerydd tro yn olynol!)

YrHenFfrind

(20230328)



Hirlwm, a'i peswch yng erlid y gwan
A'i gorff i gyngylid;
A phaill y cyfaill COVID
Yw'r dolur sy'n lledu'r lid.

(Jâ'r feirws wythnos diwethaf, minau a fe ers y penwythnos, a K wedi cael prawf positif heddi'. E & R wedi'i ddal a hefyd.)

Creulondeb

(20230319)



Aflan, dieflig bropogana - torwyd
Tosturi gan ddogma;
Gyr dyn, y drwg a'r da
Drwy wendid i Rwanda.

(Cywilydd ar y "Ilywodraeth" Doriaidd yn Llundain. Mae'r polisi yn hollol anfaddeuol. Dengys y llun gamp "gelynn-estroniad" yn Huyton, Lerpwl, yn 1940.)

Ie?Nage?

(20230318)

Cyfarod â'r dyfodol yw chwnt,
Flyniant nad gorfennol;
Ond Phil, Phil paid bod yn ffôl
Meddal awen ymndeodd!

(Lled-ymddeoliad yn agoshau!)

URybinka

(20230318)

Difyrwyd pob difyrwyd - tawled
Dy alaw, fel emyn
Nef fy nef yv fan hyn
O loywddid cwrlid corlyn.

(Yn eistedd ger pwll y pentref. Nefoedd.)

Gwynfyd?

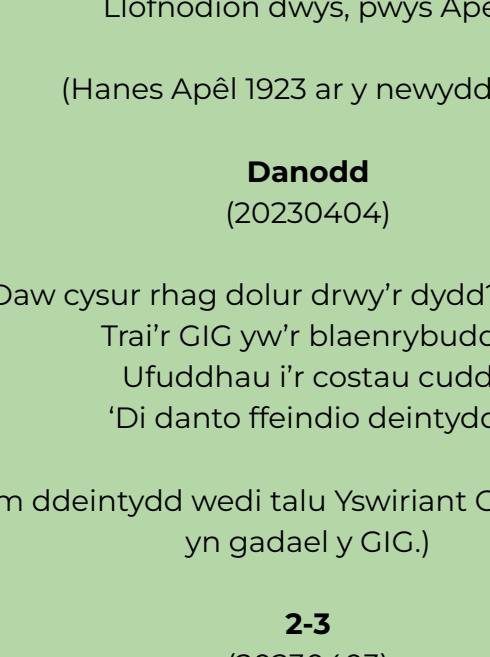
(20230317)

I dyrrfa'r ffawd diderfyn - nudd efn
O dduwch sy'n perthyn;
Mae hawl cael popeth melyn
Ond gwarth, gwarth yw bywyd gwyn.

(Eisteddfod Llangollen yn penderfynu bod "byd gwyn" yn hilol. Gwyn eu byd!)

Jasan

(20230317)

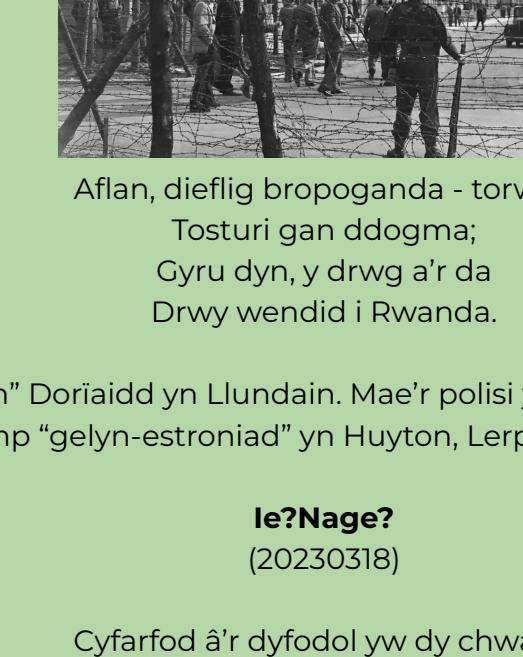


Mwydro wylf, un mud ar wahan am gam
I goed goger Skriva'i;
Tro i ludd y dydd a'i dán
A'r drys, i grud yr jasan.

(Bore BETIDIGEDIG, rheged a Skriva'i drwy'r berllan lawr i'r goedwig a'r potok, draw drwy Novosedly, lan i'r faint i edrych dros Hracholusky, draw at yr onen (yr jasan) a'r olyga, lawr i Valachov a'r cwm eto, a nol heibio'r chalupy. A dyma ymdrech trosiad český.)

Creulondeb

(20230319)

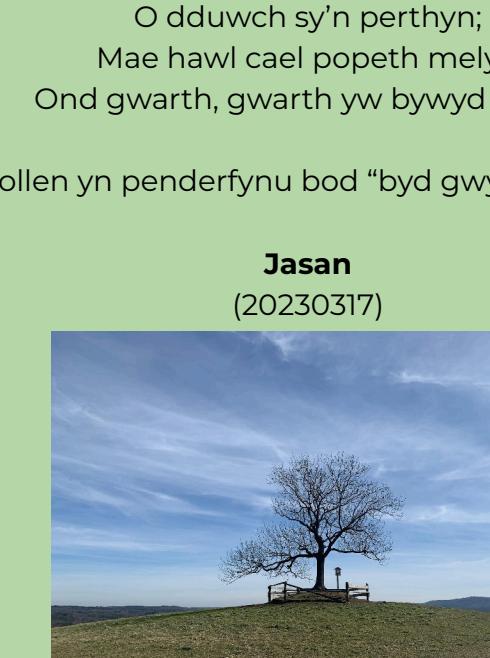


Aflan, dieflig bropogana - torwyd
Tosturi gan ddogma;
Gyr dyn, y drwg a'r da
Drwy wendid i Rwanda.

(Darllen am gwantwn-Ddarwinaeth, sy'n cynig un modi i esbonio sut mae arsyllwadau o sistem sy'n sylfaenol gwantymaidd eu natur, yn tuedd at arsyllwadau ffiseg glasurol wrth i faint y sistem dyfu. Cyfroeddiediad (entanglement) a chwnt y gwantwm (quantum coherence) sy'n gyfrifol yn ol y gwybodol!)

Ol

(20230318)

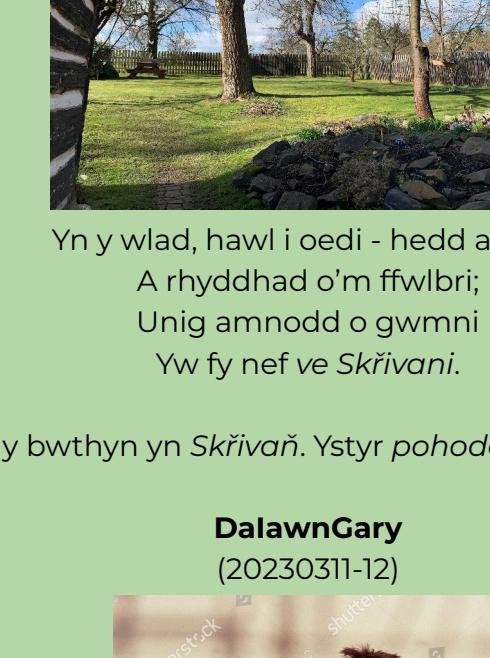


Ol mae heriol mesuriad - er rhanu
Darwinaidd ffawd - a nos
Ym mer ton-wyfychianau mad
Cei dy le'n y cydlyniad.

(Darllen erthygyl wych ar Medium yn esbonio'r ddail gref dros fodaleth egni tywyll (dark energy) sy'n honedig yn esboniau tua 75% o egni'r bydswyrd. Ond nid oes modd ei weld na'i fesur yn uniongyrchol, sy'n gadol posiblir yw bod rhwng y mathis i esbonio'r un data heb angen egnatiwol!)

Ei?Nage?

(20230318)



Cyfarod â'r dyfodol yw chwnt,
Flyniant nad gorfennol;
Ond Phil, Phil paid bod yn ffôl
Meddal awen ymndeodd!

(Lled-ymddeoliad yn agoshau!)

YrHenFfrind

(20230318)

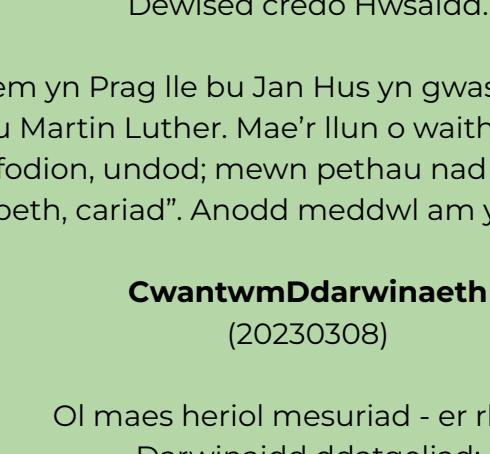


Hirlwm, a'i peswch yng erlid y gwan
A'i gorff i gyngylid;
A phaill y cyfaill COVID
Yw'r dolur sy'n lledu'r lid.

(Jâ'r feirws wythnos diwethaf, minau a fe ers y penwythnos, a K wedi cael prawf positif heddi'. E & R wedi'i ddal a hefyd.)

CwantwmDdarwinaeth

(20230308)



Hored o ddogma ffawd - a berw
Bore amhabyddiaid;
Os am ias teg ras'n graidiad
Dewis credo'r hwsaidd.

(Darllen am gwantwn-Ddarwinaeth, sy'n cynig un modi i esbonio sut mae arsyllwadau o sistem sy'n sylfaenol gwantymaidd eu natur, yn tuedd at arsyllwadau ffiseg glasurol wrth i faint y sistem dyfu. Cyfroeddiediad (entanglement) a chwnt y gwantwm (quantum coherence) sy'n gyfrifol yn ol y gwybodol!)

Egnytjylland

(20230305)

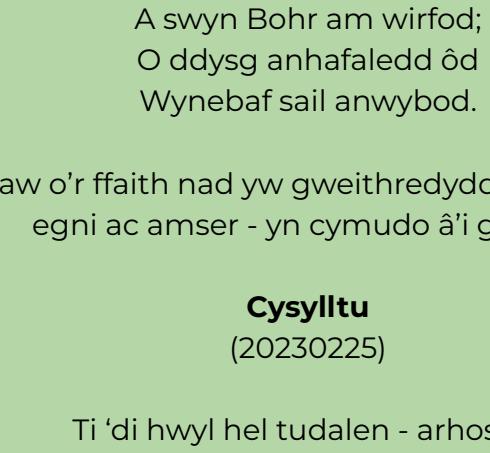


Hirlwm, a'i peswch yng erlid y gwan
A'i gorff i gyngylid;
A phaill y cyfaill COVID
Yw'r dolur sy'n lledu'r lid.

(Darllen erthygyl wych ar Medium yn esbonio'r ddail gref dros fodaleth egni tywyll (dark energy) sy'n honedig yn esboniau tua 75% o egni'r bydswyrd. Ond nid oes modd ei weld na'i fesur yn uniongyrchol, sy'n gadol posiblir yw bod rhwng y mathis i esbonio'r un data heb angen egnatiwol!)

Dalawna

(20230311-12)



Trawdd actau Toriaidd ddiicter a ffawd
Ffaoard yn ofer;
Ond ffawd brawd yw eu breuder!
Cans'hawr, caws'r yw Lineker!

(Mynd i theatr Nová Scéna i weld rhwng ethaf, minau a fe ers y penwythnos, a K wedi cael prawf positif heddi'. E & R wedi'i ddal a hefyd.)

Betlémská kaple

(20230308)



Hored o ddogma ffawd - a berw
Bore amhabyddiaid;
Os am ias teg ras'n graidiad
Dewis credo'r hwsaidd.

(Darllen erthygyl wych ar Medium yn esbonio'r ddail gref dros fodaleth egni tywyll (dark energy) sy'n honedig yn esboniau tua 75% o egni'r bydswyrd. Ond nid oes modd ei weld na'i fesur yn uniongyrchol, sy'n gadol posiblir yw bod rhwng y mathis i esbonio'r un data heb angen egnatiwol!)

Foi'rPogrom

(20230310)

Pech ffawd ffawd - a nos
Ashcenasim briol;
Dyma'r hewl a dim ar ol
Ond gormwyd tylwyth Topol.

(Dim baneri ar y stryd fawr, ond baneri newedd gartref.)

Poe

(20230310)

Am i graddi Edgaraid go' - wrth ei fod
A'i rith fedwol heno;
Ag offrwm nos o gyffro
Daw rhywedd parod Topol.

(Mynd i theatr Nová Scéna i weld rhwng ethaf, minau a fe ers y penwythnos, a K wedi cael prawf positif heddi'. E & R wedi'i ddal a hefyd.)

Creulondeb

(20230319)

Aflan, dieflig bropogana - torwyd
Tosturi gan ddogma;
Gyr dyn, y drwg a'r da
Drwy wendid i Rwanda.

(Cywilydd ar y "Ilywodraeth" Doriaidd yn Llundain. Mae'r polisi yn hollol anfaddeuol. Dengys y llun gamp "gelynn-estroniad" yn Huyton, Lerpwl, yn 1940.)

Ie?Nage?

(20230318)

Cyfarod â'r dyfodol yw chwnt,
Flyniant nad gorfennol;
Ond Phil, Phil paid bod yn ffôl
Meddal awen ymndeodd!

(Lled-ymddeoliad yn agoshau!)

URybinka

(20230318)

Difyrwyd pob difyrwyd - tawled
Dy alaw, fel emyn
Nef fy nef yv fan hyn
O loywddid cwrlid corlyn.

(Yn eistedd ger pwll y pentref. Nefoedd.)

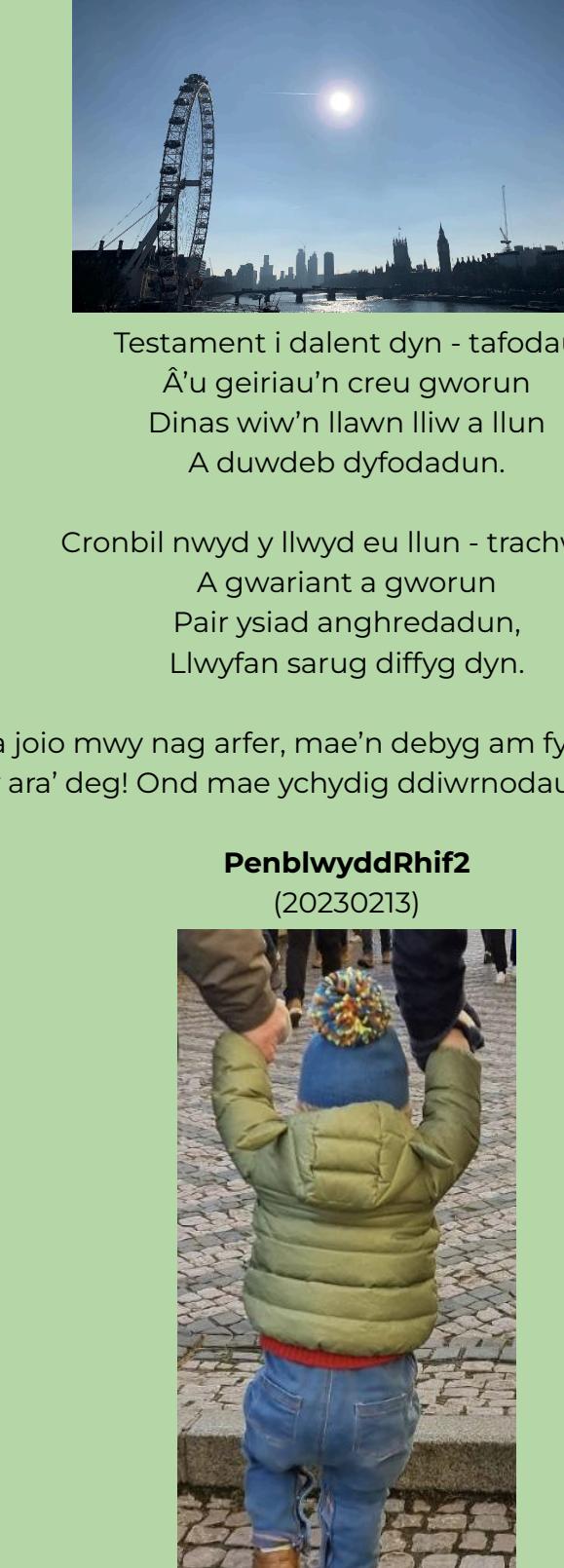
Gwynfyd?

(20230317)

I dyrrfa'r ffawd diderfyn - nudd efn
O dduwch sy'n perthyn;
Mae hawl cael popeth melyn
Ond gwarth, gwarth yw bywyd gwyn.

(Eisteddfod Llangollen yn penderfynu bod "byd gwyn" yn hilol. Gwyn eu byd!)

Jasan



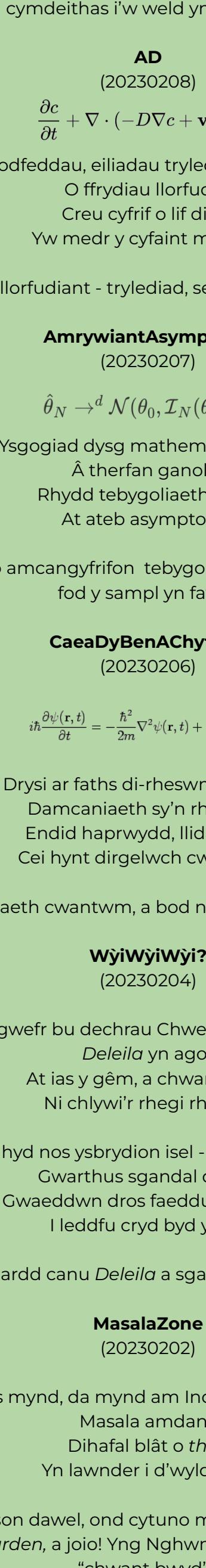
Testament i dalent dyn - tafodau
Â'u geiriau'n creu gworan
Dinas viv'n llawn i llun
A duwdeb dyfodadun.

Cronbil nwyd y llwyd eu llun - trachwant
A gwariant a gworan
Pair ysiaid anghredadun,
Llwyfan sarug diffyg dyn.

(Mynd eto i'r Bigsmôc, a joio mwy nag arfer, mae'n debyg am fy mod i'n cymryd pethau ychydig yn fwy ara'deg! Ond mae ychydig ddiwrnodau yno'n ddigon!)

Penblwydd Rhif2

(20230213)



Daw awr am ddathiad eirian er rhanu
Anrhegion y bychan;
Blwyddyn mwy, dwy fydd Dwyfan
Dirioned, gwynned ei gân!

Gorthrwm

(20230212)

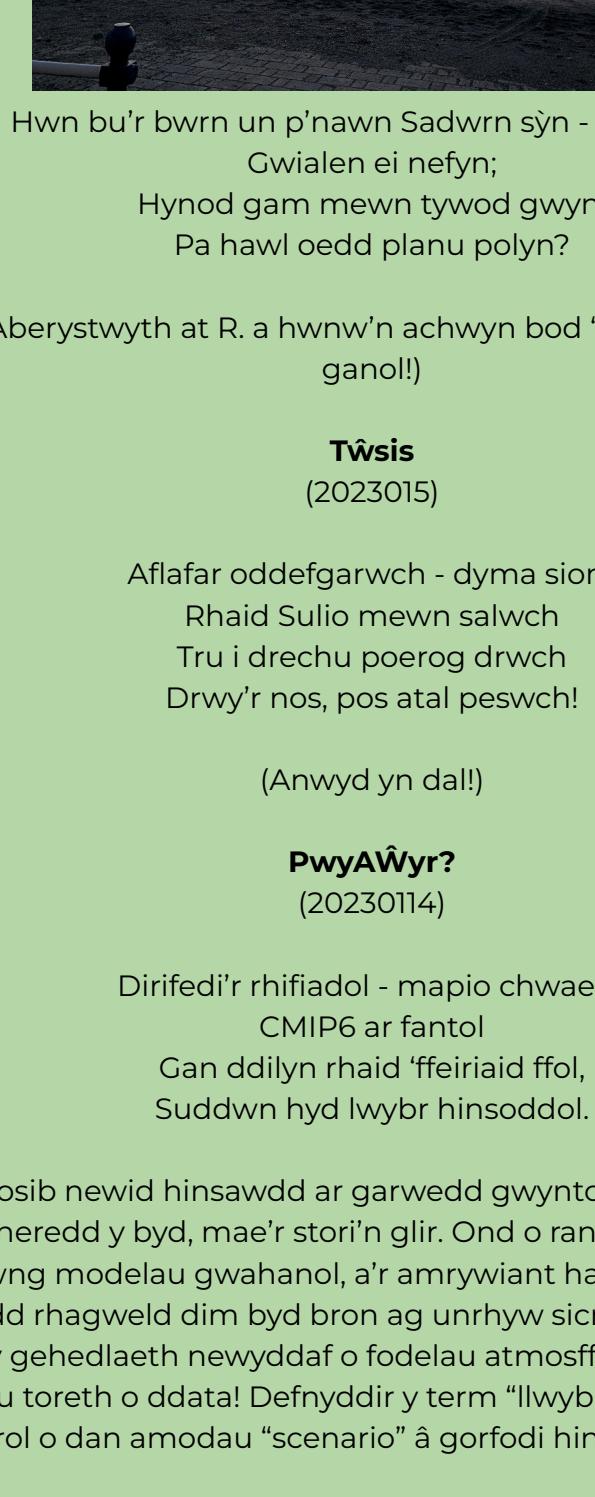


Tro hiraeth ger Tryweryn - aer boddi'n
Creu beddau drwy'r dyffryn;
Ol cawlach Capel Celyn:
Dwli'r lle a diawlio'r llyn.

(Mynd heibio'r gofod 'ddoe â theimladau cymysg. Tir lun bendigidig, ond creithiau a sgil-effeithiau Tryweryn a Thrawsfynydd yn amlwg i bawb.)

Yr Arenig Fawr

(29230212)



Yn rhugl i Foel yr Eglwys a rhiniau'r
Arenig hydrys; wys;
Cwpl ar ben copa mae'n cwys
Er oedi ym mharadwys.

(Cerdded 'da R. a T. i lyn Arenig Fawr o lan Lyn Celyn, ac wedyn lan i Foel Yr Eglwys, â golygfeydd hyfyd o Drawsfynydd, Porthmadog a Phwlheli.)

Dadfeilio

(20230210)

Gwae yw rhodd ein "gwareiddiad", ac afraid
Wallgofrwydd "datblygiad"
Ar heol i ddrwyriad
Â sumi am gloffin' gwriad.

(J. yn gwyllo Question Time neithiwr. Mae safon y draddodaeth gyffredinol ym Mhrydain mor isel, fel petai bod dirywriad cymdeithas i'w weld yn digwydd o flaen ein llygaid.)

AD

(20230208)

$$i\hbar \frac{\partial \psi(\mathbf{r},t)}{\partial t} + \nabla \cdot (-D\nabla \psi + \mathbf{v}\psi) = R$$

Modfeddua, eiliadau tryledol - rhediad

O ffrydau llorful;

Creu cyfrif o lif di-lol

Yw medr y cyaint meidrol.

(Datrys hafaliad llorfuliant - trylediad, sef advection-diffusion, AD.)

AmrywiantAsymptotig

(20230207)

$$\hat{\theta}_N \rightarrow^d \mathcal{N}(\theta_0, \mathcal{I}_N(\theta_0)^{-1})$$

Ysgogiad dysg mathemateg - arfer

Â therfan ganolig

Rhydd tebygoliaethol frig

At ateb asymptotig!

(Y ffordd i feintioli ansicrywydd o amcangyfrifon tebygolaeth fwyaf, sef maximum likelihood, pan fod y sampl yn fawr!) (Yn rhwng 10% a 90% o'r sampl)

CaeuDyBenAChyfrifa!

(20230206)

$$i\hbar \frac{\partial \psi(\mathbf{r},t)}{\partial t} = \frac{\hbar^2}{2m} \nabla^2 \psi(\mathbf{r},t) + V(\mathbf{r})\psi(\mathbf{r},t)$$

Drysi ar faths di-rheswm yn cynal

Damcaniaeth sy'n rhigwm?

Endid hapwydd, llid y lwn:

Cei hynt dirgelwch cwantwm.

(Darllen eto am ddamcaniaeth cwantwm, a bod neb wir yn deall beth mae'n meddwl.)

WylWylWyl?

(20230204)

Un gwefr bu dechrau Chwefror - dal alaw

Deleisia yn agor

At ias y gêm, a chwant sgôr:

Ni chlywir rhegi rhagor!

Ar hyd nos ysbrydion isel - gwertheodd

Gwárthus sgandal dawel;

Gwaeddwn dros faeddu Gwyddel

I ledflu cryd byd y bêl!

(Gwahardd canu Deleisia a sgandal bwliw ayyb.)

MasalaZone

(20230202)

Os mynd, da mynd arm Indi-ans a hwyl

Masala amdan!

Dihafal blât o thali

Yn lawnder i d'wylde'r dîl

(Wedi blino'n lân, ag awydd noson dawel, ond cytuno mynd 'da rhai o'r ffrindiau gwaith am gyri yn y Masala Zone yn Covent Garden, a joio! Yng Nghwym Tawe mae gwylader hefyd yn meddwl "chwant bwyd")

Avanti

(20230130)

Hud olwyniad sy'n atsain - ar wincad

O Runcorn yn gelwain;

Clud yw'r cwys hyd cledrau cain:

Handi serch mynd i Lundain!

(Mynd i Lundain ar y tren.)

Garndolbenmain

(20230129)

Nesáu 'rwyt at Nasareth - awr antur

I hwntw mewn penbleth!

Fel y dur, mor bur siwd beth

Â chanllaw i Fachynlleth!

(Mynd o Fenlli a gyngerdd côn yr ymddydd. Yn rhwng 10% a 90% o'r sampl)

YDraffordd

(20230127)

Lledrith wrth droelli adre - chwiliroad

Hafaliad a foiech

Yn fodion, cyfarfydddech

Theorem chwaeth yr M6.

(Dod nol o Gaerhirfryn.)

IaithYCesair

(20230122)

Hin hwyrnas a laith y siwrne'n gân llosg

O genlysg Llangollen;

'Mhen ryw awr, tinc daw o'r De'n

Neges oer hen gyseren.

(Iaith y twydd yn newid wrth fynd lawr i Gwm Tawe.)

Liwdrhew

(20230121)

Noson galed fu, cyn ddued - a 'nawr

Cân y wyrn oered;

Ym mhau golau mae gweled

Siew llain o Iwydrew ar led.

(Rhewi'n galed neithiwr, a'r anwyd yn diflanu o'r diwedd; cyfle cyntaf i reded ers pythefnos!) (Yn rhwng 10% a 90% o'r sampl)

Eira!

(20230117)

Ysblander, pleser y plu - fel seintwar,

Cwmpyn cynar cyn cwnu;

Gwyn ydyw byd 'di gânu,

Urddas dros y dîl, du.

Daw duwddod a dyddiodi'n ylloedd

Gan wnyfo cynefin;

Daw'r eira wedi' oeri'n

Wrth trawsffurfriad, profiad prin.

(Eira dros nos, a mwy heddi.)

(Gwahardd canu Eira! a sgandal bwliw ayyb.)

MasalaZone

(20230202)

Os mynd, da mynd arm Indi-ans a hwyl

Masala amdan!

Dihafal blât o thali

Yn lawnder i d'wylde'r dîl

(Wedi blino'n lân, ag awydd noson dawel, ond cytuno mynd 'da rhai o'r ffrindiau gwaith am gyri yn y Masala Zone yn Covent Garden, a joio! Yng Nghwym Tawe mae gwylader hefyd yn meddwl "chwant bwyd")

Liinach

(20230113)

Hwn bu'r bwrn un p'awn Sadwrn sŷn - hawlaid

Gwialen ei nefyn;

Hynod gam mewn tywod gwyn:

Pa hawl oedd planu polyn?

(Danfon ilun o ffrint Aberystwyth at R. a hwnw'n achwyn bod 'na ryw bolyn ffag newydd yn ei gânol)

Twsis

(20230115)

Nesáu 'rwyt at Nasareth - awr antur

I hwntw mewn penbleth!

Fel y dur, mor bur siwd beth

Â chanllaw i Fachynlleth!

(Mynd o Fenlli a gyngerdd côn yr ymddydd. Yn rhwng 10% a 90% o'r sampl)

YDraffordd

(20230127)

Lledrith wrth droelli adre - chwiliroad

Hafaliad a foiech

Yn fodion, cyfarfydddech

Theorem chwaeth yr M6.

(Dod nol o Gaerhirfryn.)

IaithYCesair

(20230122)

Hin hwyrnas a laith y siwrne'n gân llosg

O genlysg Llangollen;

'Mhen ryw awr, tinc daw o'r De'n

Neges oer hen gyseren.

(Iaith y twydd yn newid wrth fynd lawr i Gwm Tawe.)

Liwdrhew

(20230121)

Noson galed fu, cyn ddued - a 'nawr

Cân y wyrn oered;

Ym mhau golau mae gweled

Siew llain o Iwydrew ar led.

(Rhewi'n galed neithiwr, a'r anwyd yn diflanu o'r diwedd; cyfle cyntaf i reded ers pythefnos!) (Yn rhwng 10% a 90% o'r sampl)

Eira!

(20230117)

Ysblander, pleser y plu - fel seintwar,